

PARKVILLA

Lesbrief Etsen à la Rembrandt

Etsen à la Rembrandt

Doelgroep

Deze les is ontwikkeld voor groep 5. Aan de hand van het werk van Rembrandt gaan de leerlingen zelf een 'ets' via de droge naald techniek maken.

Doelen

Leerdoelen:

De leerlingen leren het werk van Rembrandt kennen, zijn werk behoort tot het cultureel erfgoed van Nederland (kerndoel 56).

De leerlingen oefenen met het werken met een druktechniek en maken met een krasnaald hun ontwerp in acetaat folie waardoor er een textuur van lijnen zichtbaar en voelbaar wordt, (kerndoel 54). Ze maken een lijntekening en leren dat door middel van arceren verschillende structuren kunnen worden verwerkt in een tekening. Daarnaast bespreken zij het eigen werk in relatie tot het werk van kunstenaars (kerndoel 55). De leerlingen leren de beeldende mogelijkheden onderzoeken aan de hand van de aspecten lijn, structuur, vorm en compositie.

Kerdoelen kunstzinnige vorming

- 54 Beeldende vorming. Leerlingen leren beelden te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.
- 55 De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.
- 56 De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Vorbereitung- Informatie over Rembrandt

Deze les gaat over Rembrandt Harmenszoon van Rijn (Leiden, 15 juli 1606 – Amsterdam, 4 oktober 1669)

Rembrandt

Rembrandt van Rijn is een Nederlandse kunstschilder, etsers en tekenaar uit de Gouden Eeuw. Hij wordt gezien als één van de meest succesvolle schilders ooit. Zijn bekendste schilderijen zijn De Nachtwacht, De Staalmeesters, Jan Six, De anatomische les van Dr. Nicolaes Tulp en Het Joodse bruidje.

Jan Six

De Nachtwacht

Wat veel mensen niet weten is dat Rembrandt ook zo'n 290 etsen maakte. Hij staat bekend als een groot etskunstenaar, zo niet de allergrootste. Rembrandt was tijdens zijn leven een Europese bekendheid, juist door deze etsen. Vanwege de "reproduceerbaarheid" (een ets kan wel 100 keer opnieuw worden afgedrukt) waren deze veel meer verspreid dan zijn schilderijen of tekeningen. Rembrandts lijnvoering, het diepe zwart in veel van zijn etsen en zijn gebruik van de droge naaldtechniek waren toen al geliefd en zijn etsen werden veel gekocht door prentenverzamelaars van zijn tijd.

Etsen was voor Rembrandt geen bijzaak. Zijn prenten kunnen niet gezien worden als iets wat hij naast zijn veel beroemdere schilderijen deed. Rembrandt heeft zich tijdens zijn leven serieus bezig gehouden met etsen, tijdens de vroege periode als beginnend kunstenaar in zijn geboortestad Leiden, maar ook in zijn bloeitijd als succesvol meester in Amsterdam. Pas aan het eind van zijn leven gaf hij het etsen langzaam op.

Ets

Ets

Het Rembrandtshuis

Museum Het Rembrandtshuis is het oude woonhuis/atelier van Rembrandt. Zij hebben een bijna complete verzameling (collectie) van Rembrandts wereldberoemde etsen. Van de ongeveer 290 etsen die hij heeft gemaakt, zijn er 260 in het Rembrandtshuis aanwezig.

Rembrandtshuis

Link:

Informatie over de kunstenaar en zijn etsen.

<https://www.rembrandthuis.nl>

Les in de klas- Introductie

Lesduur: 40 minuten

Benodigdheden: Digibord

Maak vooraf een woordweb over Rembrandt. Wat weten de kinderen de kinderen zelf al over hem en zijn werk?

Bespreek vervolgens bovenstaande informatie over Rembrandt met de leerlingen en bekijk het filmpje 'Wat is nou typisch Rembrandt'? Van het Klokhuis over zijn werk.

<https://www.youtube.com/watch?v=k0XsIXJyYNI>

Wat valt ze op? Welke dingen wisten ze wel over Rembrandt? En wat juist niet? Kunnen ze het woordweb aanvullen?

Extra informatie: filmpjes over de etsen van Rembrandt

Via onderstaande links is meer informatie te vinden over de etsen van Rembrandt.

[Voor de leerlingen](#)

<https://schooltv.nl/video/de-etsen-van-rembrandt-rembrandt-in-zwart-wit/>

Een kort wat ouder filmpje van 3 minuten over de etsen van Rembrandt.

[Voor de leerkracht](#)

<https://www.youtube.com/watch?v=zrGS5yLFo7o>

In dit gedetailleerde filmpje van 10 minuten wordt uitgelegd hoe Rembrandt zijn etsen maakte.

Les in de klas- Voorbereiding op de workshop

Lesduur: 1 uur

Benodigdheden:

- digibord
- papier op A6 Formaat (10.5 x 14.8 cm)
- potlood
- puntenslijper

1. Bekijk het filmpje op de website van Cultuurpalet

Op de website <https://www.cultuurpalet.nl/lesmateriaal-video/> (duur ca. 5 minuten) staat bij groep 5 een filmpje over deze workshop. Hierin wordt uitgelegd wat de kinderen gaan doen tijdens de workshop bij Parkvilla. Ook wordt de opdracht in de klas voor de leerlingen uitgelegd. Bekijk het filmpje met de klas.

2. Maak een ontwerp

Net zoals Rembrandt vooraf een ontwerp maakte voordat hij begon aan zijn ets, maken ook de leerlingen een ontwerp. Het thema voor het ontwerp kan door de leerlingen zelf worden bedacht of juist aansluiten bij de dagelijkse lespraktijk of een lopend thema in de school. De ontwerpen worden met een pen of potlood gemaakt en zijn opgebouwd uit lijnen d.m.v. arcering. Zie filmpje arceren met potlood.

<https://www.youtube.com/watch?v=v5Vp5yiVmyU> (duur ca. 2 minuten)

Het plastic plaatje waar de leerlingen tijdens de workshop mee gaan werken heeft een A6 formaat. Daarom is het belangrijk dat het papier hetzelfde formaat heeft. (bij meerdere ontwerpen per leerling kan ook een A4 worden gebruikt, 2x dubbelvouwen voor het juiste formaat).

De uiteindelijke afdruk is een spiegelbeeld van het ontwerp. Letters en cijfers moeten in spiegelbeeld worden getekend of worden weggelaten.

Bespreek de ontwerpen met de kinderen. Is het gelukt om een ontwerp te maken van lijnen waarmee tijdens de workshop gewerkt kan worden?

Les bij Parkvilla- workshop Etsen à la Rembrandt

Lesduur: 1,5 uur

Vorbereiding:

- Neem alle ontwerpen van de kinderen mee, zodat ze hier tijdens de les aan verder kunnen werken.
- Bij deze workshop wordt gebruik gemaakt van inkt. We proberen heel voorzichtig te werken, maar laat kinderen voor de zekerheid oude kleren aantrekken.

In het gebouw van Parkvilla wordt u welkom geheten door de vakdocent of een medewerker van de organisatie

Parkvilla in park Rijnstroom

Introductie Diedruktechniek /droge naald

In het begin van de les is er een introductie waarbij etsen van Rembrandt en van andere kunstenaars worden getoond en besproken. Zij gebruiken allemaal de droge naald techniek. Vervolgens wordt er verteld over hoe deze kunstenaars te werk gaan. Daarna wordt uitgelegd hoe wij zelf aan de slag gaan.

Materialen en gereedschap

De leerlingen werken per groepje aan een tafel, per tafel zijn er plastic velletjes en ijzeren naalden aanwezig. Elke leerling krijgt een eigen plastic velletje en papier voor de proefdruk en de uiteindelijke afdruk. Drukprint inkt is voor algemeen gebruik en wordt op een tafel geplaatst.

Aan de slag

De leerlingen gebruiken hun eerder gemaakte ontwerp dat is opgebouwd uit lijnen. Ze leggen dit onder het plastic velletje en krassen het ontwerp erin. Als de lijnen zijn ingekrast worden de velletjes ingesmeerd met drukprint inkt en wordt er een proefdruk gemaakt.

Als deze afdruk naar wens is wordt er een afdruk op drukpapier gemaakt. Afdrukken op papier gebeurt met het aanwezige gereedschap, lepels en/of de drukpers.

Foto's

Als de leerlingen klaar zijn met hun werkstuk wordt er een foto van gemaakt. De foto's van de mooiste resultaten zijn in Parkvilla te zien en worden op de website van het Cultuurpalet, www.cultuurpalet.nl geplaatst.

Afsluiting

Aan het eind van de les worden de resultaten besproken met de leerlingen. Het lokaal wordt gezamenlijk opgeruimd en de kinderen nemen hun werkstukken mee.

De inkt is waarschijnlijk nog niet helemaal droog aan het eind van de les, de plastic velletjes en de afdrukken kunnen tussen kranten worden meegenomen en op school verder gedroogd.